

**FERMELE MICI /
GOSPODARIA ȚĂRĂNEASCA
AUTOHTONA**

**FERMELE MICI,
FERMELE DE SEMI-SUBZISTENȚĂ,
FERMELE FAMILIALE**

Dr.ing. Aurel-Florentin BADIU (ASAS)

GOSPODARIA ȚĂRĂNEASCA AUTOHTONA

Definiții – Clasificare fermelor după dimensiunea economică

- **a) sub 1.999 euro - FERME DE SUBZISTENȚĂ** care produc în totalitate pentru consumul propriu;
- **b) 2.000-7.999 euro - FERME DE SEMI-SUBZISTENȚĂ/FERME MICI** care își asigură consumul propriu și comercializează o mică parte din producția agricolă;
- **c) 8.000-49.999 euro -FERME COMERCIALE MICI** care comercializează mai mult de 50% din producția agricolă pe care o realizează;
- **GOSPODĂRIA ȚĂRĂNEASCĂ** este o exploatație agricolă mixtă de culturi și creșterea animalelor și poate face parte dintr-o Cooperativă.

CIFRE CHEIE PENTRU FERMA EUROPEANĂ

Agriculture, forestry and fishery statistics — 2020 edition

Fermele din UE (10,3 milioane):

- i). **F.semi-subsistență: 4,0 milioane;** DE= 2 000 EUR/an , produc 0,9 % din PA_UE
- ii). **F. mici și ferme medii: 3,0 milioane ;** DE= 2 000 EUR-8 000 EUR/an, produc 4,6% PA_UE;
- iii). **F. întreprinderi agricole mari: 0, 278 milioane;** DE > 250.000Euro/an, produc 54,6% din PA_UE ;

Mari contributori la PA_UE:

- Franța :18,1 %, PA_UE/2016;
- Italia :15,3 %, PA_UE/2016;
- Germania:14,5 %, PA_UE/2016;
- Spania :11,3 % / 2016.
-
- **România** (1/3 din fermele UE): 3,6 %.

CIFRE CHEIE PENTRU FERMA ROMÂNEASCĂ

ANALIZA SWOT PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC 2021-2027

- Suprafața agricolă utilizată (SAU) 13,306 mil ha/în 2016 ↓ la 12,502 mil ha (6%):
 - terenurile arabile (63,47%),
 - pășuni și fânețe (33,44 %)
 - culturi permanente (2,34%) {1} [CI 17].
- Numărul total al exploatațiilor agricole 3.422.030 cu 11,3% vs.2010 – 32.7% din UE28 dc:
- Exploatații până la 2 ha : 2.480.770- 72% ; ocupă 1,53 mil ha12,24% din SAU
- Exploatațiile până la 5 ha: 3.422.030 – 91,8% // 3.818.822ha 28,7% din SAU ;
 - Exploatații 2-5 ha: 660.000 exploatații;
 - Exploatații: > 5 – 50 ha// 262.930 ha –7,7%
 - Exploatații 50-100 ha: 6010 exploatații // 20,2 % din SAU
 - Exploatații >100 ha: 12.310 // 6.386.880 ha – 48%
- Dimensiunea medie: 3,65 ha SAU/fermă vs 16,6 ha/UE

CIFRE CHEIE PENTRU FERMA ROMÂNEASCĂ

ANALIZA SWOT PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC 2021-2027

- **Dim.econ. MEDIE/exploatație agricolă: 3537,5 E_SO/fermă** în RO, de **9,8 x** vs 34.784,4 euro SO/fermă în UE28
- Exploatații <8000 E_SO: **3.236.060** exploatații (94,57%) d.c. **2.333.210** <2000 euro SO;
- Exploatații >8.000 E_SO : **185.980**, (5,44%), d.c expoatații 8.000-15.000 E_SO –114.160 exploatații agricole (61,4%) d.c, > 8.000 E_SO;
- Exploatații **15.000 - 250.000 E_SO: 68.030** (36,6%) ;
- Exploatațiile >**250.000 E_SO: 3.790** (d.c. 2.180 între 250.000 - 500.000 E_SO și 1.610 > 500.000 E_SO

CIFRE CHEIE PENTRU FERMA ROMÂNESCĂ (?!)

(dupa Acad. I.P.Otiman

Suprafața	1915 (fără Ardeal și Moldova)				ha	2015				ha
	Proprietăți		Suprafața			Proprietăți		Suprafața		
	mii	%	mii ha	%		mii	%	mii ha	%	
<10	921	95,5	3154	40,3	3,4	3784	98,1	8181	55,7	2,2
10 - 100	39	4,0	863	11,0	22,3	60	1,6	1494	10,2	24,9
> 100	5	0,5	3810	48,7	707,6	12	0,3	5010	341	417,5
Total	965	100,0	7827	100,0	8,1	3856	100,0	14685	100,0	3,8

GOSPODĂRIA ȚĂRĂNEASCĂ (cf. 1/Legea nr. 6/2022)

Dimensiunile maxime obligatorii

Sectorul vegetal:

- a) cereale, plante tehnice și medicinale:**
 - (i) zona de câmpie - max.50 ha;
 - (ii) zona de deal – max.20 ha, ;
- b) zona de munte (pajiști naturale cultivate și culturi furajere): max. 25 ha;**
- c) legume max.2 ha;**
- d) plantații de pomi și pepiniere: max.5 ha**
- e) căpșunerii, arbuști fructiferi: max.1 ha;**
- f) plantații de vii nobile, pepiniere și hamei: max. 5 ha;**
- g) sere și solarii: max. 0,5 ha.**

Sectorul zootehnic:

- a) vaci de lapte /bubaline: max.15 cap.;**
- b) taurine la îngrășat: max. 50 de cap.;**
- c) oi sau capre: max. 300 de cap.;**
- d) cai de rasă: max. 15 cap.;**
- e) porci: până la 100 de cap.e;**
- f) alte specii de animale: max100 de cap.;**
- g) găini ouătoare max. 2.000 de cap.;**
- h) păsări pentru carne: max. 5.000 cap. ;**
- i) alte specii de păsări: max. 1.000 cap.;**
- k) struți până la 15 capete;**

Gospodăria Țărănească (cf. 1/Legea nr. 6/2022)

Dimensiunile maxime obligatorii

Sectorul zootehnic:

- l)** iepuri: max. 500 cap.;
- m)** animale de blană: max. 100 cap.
- j)** apicultură: max. 50 de familii

Sectorul piscicol:

- a)** bazine amenajate pentru producerea puietului de pește: max. 10 ha;
- b)** bazine amenajate pentru producerea peștelui de consum: max. 20 ha;
- c)** păstrăvării: max. 1 ha.

Alte precizări legale

- Art.3.(3) Gospodăria țărănească poate deveni membru cooperativ asociat în cooperativele agricole, primind:
 - Atestat de GȚ ;
 - Carnet de comercializare.
- Gospodăria țărănească se autorizează pe persoană fizică de către UAT-ul în care domiciliază solicitantul;
- Comercializează pe piața națională animale vii și produsele de origine animală de la acestea, prin intermediul cooperativei agricole din care face parte.

Ferma (?!) de subzistență < 1.999 euro

Agricultură de subzistență – formă de agricultură în care **TOATE PRODUSELE** sunt folosite pentru **CONSUMUL PROPRIU** (frecvent 50-70 % din producția obținută; diferența: troc, plăți in natură, piață);

Caracteristici :

- Gospodărie mixtă (agricolă, zootehnică, horticolă, etc.), integrată, cu cerințe de capital și ființare mici;
- Cultivă preponderent specii de cereale alimentare, legume/fructe de consum curent și pretabile la stocare ;
- Forța de muncă este asigurată de membrii familiei, fiind preponderent manuală;
- Se autogestionează pentru: resursele materiale, resursele tehnologice, resursele financiare, decizia tehnologică;
- Conservă biodiversitatea și resurselor genetice ancestrale și /sau aflate în pericol de abandon/extincție;
- Practică tehnologii de cultură și exploatație de tip extensiv, conservând calitatea și fertilitatea solurilor;
- Utilizează ca îngrășăminte fertilizanți naturali/accidental de produse de sinteză;
- **NU** creează stocuri cu excepția celor care reprezintă rezerva de consum pentru acoperirea necesarului de consum propriu (alimentar&furajer & reluarea producție);
- Practică transformări primare și secundare de materii prime alimentare cu scopul asigurării conservabilității/ valorii nutritive a resurselor alimentare și furajere;

Ferma (?!) de subzistență < 1.999 euro

- Valoarea producției primare /ha: 800-900 euro/ Romania vs 1800-2000euro/UE ;
- Valoarea producției comerciale/ ha : 400-420 euro / Romania – vs 1600-1700 euro/ha/ UE;
- Imobilizări corporale (dotari): 110-120 euro/RO – vs 1700-200 euro/ UE;
- **CONCLUZIE:** cf.RGA/2010 - 3,3 milioane de ferme au avut în anul 2010 o valoare medie a producției anuale sub 4.000 euro/fermă 2,5 ha = 1600 euro/ha // FERME DE SUBZISTENȚĂ;

• „Deși marginalizate de politicile agricole naționale și europene, fermele mici au un rol de amortizor social, care a permis României să parcurgă fără tulburări sociale perioada dificilă a anilor 1990, când dezindustrializarea a generat un șomaj prematur care și-a găsit o atenuare în practicarea agriculturii de subzistență ”(cf. Valerie Cioloș, INRA, SFER,CIRAD, Montpellier, 2009);

• (R. (UE) 2021/2115)Preambul (58). Fermele mici rămân un element esențial al agriculturii Uniunii, deoarece au un rol vital în sprijinirea ocupării forței de muncă în mediul rural și contribuie la dezvoltarea teritorială.

Ferma (?!) de subzistență < 1.999 euro

Strategii de viitor

Pe termen mediu:

- Diferențierea sprijinul acordat **fermelor mici** (furnizoare de securitate alimentară, socială, conservarea mediului; conservarea biodiversității, obținerea de producții și produse tradiționale), de sprijinul acordat fermelor medii & mari (eminamente comerciale) ;
- **Finanțări diferențiate pentru:**
 - susținerea instalării tinerilor fermier: 70.000 Euro/exploatație;
 - susținerea fermelor mici, 15.000 Euro/fermă;
 - asociere și crearea de grupuri de producători;
 - sprijin pentru producție și produse bio;

Ferme de semi-subsistență (SSF): 2.000-7.999 euro

Definiție / caracteristici

- Definierea „semi-subsistenței” este dificilă din elementul arbitrar de fixare a pragurilor (Brüntrup și Heidhues, 2002) și din faptul că subsistența poate fi considerată doar din punct de vedere al consumului (Brüntrup și Heidhues, 2002), cât și în parte al producției (Mathijs și Noev, 2004).
- Definierea SSF după UNUL din criterii:
 - dimensiunea fizică (ha/capete animale),
 - dimensiunea economică (venituri Euro/ UDE),
 - dimensiunea de participare la piață (% din producție);
- (SSF) sunt exploatații agricole mici, frecvent administrate de familie, asociate cu autoconsumul (subsistența) și desfacerea producției în piață;
- Rolul SSF în AGRICULTURA ȘI DEZVOLTAREA RURALĂ
 - tampon împotriva sărăciei;
 - bază pentru diversificarea fermelor;
 - furnizor de beneficii de mediu și de bunuri publice de mediu;
 - furnizor de beneficii non-comerciale (culturale și comunitare).

Ferme de semi-subsistență (SSF): 2.000-7.999 euro

Definiție / caracteristici

Politicile de sprijinire a SSF:

- Sprijinirea creșterii viabilității economice;
- Promovarea diversificării;
- Egalizarea veniturilor funcție de locație și resurse naturale (zone sărace, z. deletive din punctul de vedere al ofertei).

Obiectivele politicilor de sprijin a SSF:

- Creșterea competitivității și productivității agricole;
- Furnizare de bunuri publice de mediu și societale;
- Armonizarea dezvoltării rurale integrate.

Concluzie: SSF sunt specific definite la nivelul fiecărui SM

Ferme de semi-subsistență (SSF): 2.000-7.999 euro

Aspecte conexe care conferă specificitate SSF:

- Dimensiunea fizică a fermei (ha, capete animal, mixtă- agro-zootehnică, volumul inputurilor în forță de muncă);
- Tipul de activitate agricolă preponderent (cultură mare, legumicultură, pomicultură, viticultură, creșterea animalelor, acvacultură, apicol, etc.)
- Modelul de exploatare (convențional, extensiv, intensiv, ecologic, tradițional, conservativ, regenerativ, etc.);
- Tipul de sol, starea lui de exploatare, caracteristicile de fertilitate;
- Tipul de proprietate asupra pământului (proprietatea fermierului, concesiune, arendă);
- Modele de formare, dezvoltare și evoluție tehnologică a fermelor;
- Contextul rural în care evoluează;
- Cererile societale/consumatorului față de modelul de obținere a produselor;
- Modelele de capitalizare și de răspuns privind riscurile climatice, societale și de piață,
- Capacitatea și potențialul de reziliență în situații de criză;
- Convergența cu obiectivele generale și specifice de mediu, inclusiv capacitatea de a diminua impactul nefavorabil ale schimbărilor climatice;
- Specificitate contextului rural și de dezvoltare rurală în care operează;

Ferme de semi-subsistență (SSF): 2.000-7.999 euro

Criteriu de definire - Dimensiunea fizică (+ diferențele de fertilitate)

- Eligibilitate pentru pilonul 1 & pilonul 2;
- Suprafață / Număr de animale SSF :
 - Minimum: 0,5-2,0 ha // 0,5 -2,0 UVM
 - Acceptat non-formal în UE: 2-5 ha // 2-5 UVM, funcție de gradul de fertilitate al solului (categoria de folosință)

Particularități regionale:

- Ungaria: min. 1 ha in parcele de 0,25 ha și 25 de păsări de curte/ 0,75 UVM ;
- România: min.1 ha cu parcele de min.0,3 ha (*unitate tehnico-economică de producție agricolă, formată din unul sau mai multe loturi de teren, utilizate integral sau parțial pentru producția agricolă, exploatate de un deținător, singur sau împreună cu alții, indiferent de mărimea terenului, de numărul a animalelor sau contribuția la producția agricolă*).

Ex.1: 0,5 ha grâu + 0,5 ha porumb +1 UVM (vacă pt. lapte) = 327 E+ 348 E + 1232 E= 1907 E

Ex.2: 1 ha grau+ 1 ha porumb+ 1 UVM (vacă pt.lapte) = 653 E+ 696 E+ 1232 E = 2581 E

Ferme de semi-subsistență (SSF): 2.000-7.999 euro

Criteriul de definire : Norma de muncă (Anglia/DEFRA)

- **Ferma de hobby** – cerințe standard de muncă (SLR)// < 0,5 ani persoană - an
- **Fermă part- time** – SLR// 0,5-<1 persoană - an;
- **Fermă mică:** SLR // 1-<2 ani/persoană;
- Nota: SLR - „*cerința de muncă (în echivalent cu normă întreagă), pentru toate activitățile agricole din fermă, pe baza coeficienților standard pentru fiecare produs din fermă în condiții tipice pentru întreprinderi de mărime și performanță medie”.*

• Criteriul de definire: Mărime economică (ESU)

- **ESU= 1 200 EUR** , este o marjă brută standard care reprezintă diferența dintre valoarea standard a producției și valoarea standard a costurilor specifice).
- **FERMĂ COMERCIALĂ** (cf. Met.RICA): este definită ca o fermă suficient de mare pentru a reprezenta activitatea principală a fermierului și furnizează un nivel de venit suficient pentru a-și întreține familia.

Ex.1: 0,5 ha grâu + 0,5 ha porumb +1 UVM (vacă pt. lapte) = 327 + 348 + 1232 E = 1907 E > 1200 EURO = 1 ESU = FERMĂ COMERCIALĂ cf. leg. RO(vs NL 16 ESU)

FERMA DE FAMILIE (FF)

- **DEFINIȚIE:** Exploatația agricolă aparținând **INTREPRINDERII FAMILIALE** sau a unei persoane juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii (soțul/ soția și rudele până la gradul III inclusiv) (Cf. O.U.G. nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, ferma de familie)
- **DIMENSIUNE ECONOMICĂ: 4.000 – 100.000 SO** (Cf. O.U.G. nr. 43/2013) ;
- **TIPUL FF:** ferme agricole de cultură mare, horticole, zootehnice, ferme mixte agro-zootehnice; agro-horticole);
- **FR:** O fermă familială este o exploatație agricolă condusă de aceeași familie, adesea de mai multe generații; membrii familiei lucrează împreună, împărțind toate sarcinile (Cf. WIKI FR)
- **FAO: 36** de definiții (studiu) → definiția **FF** variază în funcție de țări și contexte. Majoritatea definițiilor recunosc rolul muncii familiei și rolul familiei în managementul fermei; totuși, noțiunea de agricultură familială pare să depășească capacitatea, dimensiunea și orientarea agricolă”.

FERMA DE FAMILIE (FF)

CARACTERISTICI ECONOMICO-SOCIALE (cf. https://fr.wikipedia.org/wiki/Ferme_familiale):

- Sectorul agricol familial este cel mai mare angajator din lume;
- Familiile formează cea mai mare parte a acestei forțe de muncă;
- Agricultură de familie a produs peste 70% din producția alimentară/2014;
- **FF mici** = ferme de subzistență (autarhice) / semi-subzistență (ferme semicomerciale cupână la 50% din producție oferită în piață);
- **FF mari** = **ferme comerciale mari**, cu exploatații de tip intensiv cu condiția ca legislația națională să permită membrilor familiei să lucreze în același loc;
- FAO (<https://www.fao.org/family>) :
 - Aproximativ 90% din cele 570 de milioane de ferme din lume sunt **FF**;
 - Triplă provocare contemporană (producerea de mai multă hrană, crearea de mai multe locuri de muncă și conservarea resurselor naturale), are un SINGUR RĂSPUNS: **ADOPTAREA DE CĂTRE MICII FERMIERI DE FAMILIE A UNOR PRACTICI AGRICOLE MAI DURABILE**

FERMA DE FAMILIE (FF)

Particularitățile FF :

- **Crează locuri de muncă** în spațiul rural (normă întreagă, part time, sezonieră):
- **Este flexibilă** prin includerea totală sau parțială a muncii familiale și a capacității de adaptare la provocările schimbărilor climatice;
- **Face posibilă alternarea activităților agricole și neagricole; integrează economic tinerii** din spațiul rural;
- **Reduce sărăcia** prin generare de capital pentru familiile rurale:
 - direct - (prin creșterea veniturilor fermierilor,
 - indirect, datorită locurilor de muncă create în sectorul agricol sau în sectoarele conexe;:
- **Ofere hrană** în condiții de consumuri rezonabile de inputuri și energie:
- **Intensivizează producția** prin marjele semnificative de creșterea randamentelor/ unitate;
- **Îmbunătățește semnificativ securitatea alimentară** și nutrițională a celor mai săraci cetățeni;
- **Crește oferta de alimente** pentru piețele locale și globale;
- **Gestionează durabil/responsabil resursele naturale**, în principal cele de sol deoarece transmite descendenților familiei dreptul de proprietate și dreptul de exploatare;
- Are **capacitate ridicată de inovare fundamentală** care îi permite să asigure producția fără a utiliza multe inputuri chimice, resurse de apă semnificative și fără a epuiza fertilitatea solului;

REZOLUȚIA (2014/2210) A PE referitoare la întreprinderile familiale (IF) din Europa

MOTIVATIA REZOLUTIEI(1):

- întrucât **IF** în general au contribuit în mod semnificativ la redresarea economiei europene și au jucat un rol important în favoarea creșterii economice și a dezvoltării sociale, a reducerii șomajului, în special în rândul tinerilor, și a investițiilor în capitalul uman;
- întrucât caracterul multigenerațional al **IF** consolidează stabilitatea economiei;
- întrucât **IF** joacă, în general, un rol esențial în cadrul dezvoltării regionale, în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, transmiterea know-how-ului și organizarea teritorială;
- întrucât politicile destinate **IF** ar putea stimula spiritul antreprenorial și motiva familiile europene să își creeze propriile întreprinderi familiale;

REZOLUȚIA (2014/2210) A PE referitoare la întreprinderile familiale (IF) din Europa

• MOTIVAȚIA REZOLUȚIEI (2)

- întrucât, (cf. Anuarului **IF**/2014), **85 %** din întreprinderile din Europa sunt întreprinderi familiale, care asigură **60 %** din locurile de muncă din sectorul privat;
- întrucât **IF** au dimensiuni diferite, motiv pentru care sunt expuse unor dificultăți și probleme diferite;
- întrucât, în vreme ce majoritatea lor sunt IMM-uri, **IF** pot fi de dimensiune mică, mijlocie sau mare, cotate sau necotate la bursă;
- întrucât acestea sunt în general asociate IMM-urilor, trecându-se cu vederea faptul că există și întreprinderi multinaționale foarte mari care sunt **IF**;
- întrucât în unele state membre ale UE există câteva **IF** a căror cifră de afaceri reprezintă o mare parte a cifrei de afaceri a tuturor întreprinderilor și care contribuie astfel în mod decisiv la păstrarea locurilor de muncă, inclusiv în situații de criză, la crearea de locuri de muncă și la creștere, precum și la succesul economic al țării respective;
- întrucât multe **IF** cărora nu li se mai aplică definiția IMM-urilor, dar care sunt, totodată, departe de a fi considerate mari corporații, nu au dreptul de a beneficia de anumite posibilități de finanțare și derogări administrative;
- întrucât un număr semnificativ de **IF** își desfășoară activitatea în mai mult de o țară, ceea ce înseamnă că modelul de întreprindere familială are o dimensiune transnațională;

REZOLUȚIA (2014/2210) A PE referitoare la întreprinderile familiale (IF) din Europa

Motivația rezoluției (3)

- Întrucât impozitarea directă și dreptul succesoral țin de competența statelor membre și întrucât unele state membre au adoptat măsuri care sprijină **IF** și răspund preocupărilor acestora;
- Întrucât **IF** sunt percepute ca acționând cu un nivel ridicat de integritate și valori în cadrul operațiunilor lor comerciale;
- Întrucât **IF** introduc standarde înalte în ceea ce privește responsabilitatea socială a întreprinderilor față de angajații lor și de mediu, fapt care creează un mediu favorabil pentru concilierea vieții profesionale cu viața privată;
- Întrucât **IF** garantează în general transmiterea de cunoștințe și de competențe și, în anumite cazuri, joacă un rol important în legăturile sociale;
- Întrucât, în domeniul agricol, **fermele familiale** reprezintă principalul model de întreprindere și contribuie în mod substanțial la prevenirea depopulării rurale și, în multe cazuri, constituie singura sursă de angajare în regiuni ale Europei în care dezvoltarea înregistrează cele mai mari întârzieri, în special în regiunile cel mai puțin industrializate;
- Întrucât **fermele familiale** pot reprezenta un model de succes datorită faptului că pun în practică principiul economiei circulare sustenabile din punct de vedere social și ecologic și datorită faptului că, în acest context, femeile, atunci când conduc aceste ferme familiale, contribuie nu doar cu o cultură antreprenorială, ci și cu abilități sociale și de comunicare specifice;
- Întrucât nu există, la nivel european, o definiție obligatorie din punct de vedere juridic, concretă, simplă și armonizată a **IF**;

REZOLUȚIA (2014/2210) A PE referitoare la întreprinderile familiale (IF) din Europa

MOTIVAȚIA REZOLUȚIEI (4)

- întrucât, din cauza faptului că nu există o astfel de definiție, nu este posibil să se colecteze date comparabile din statele membre ale UE pentru a atrage atenția asupra situației, nevoilor și realizărilor economice deosebite ale **IF**;
- întrucât **IF**, dincolo de semnificația lor economică, joacă un rol important și din punct de vedere social;
- întrucât eforturile depuse la nivelul UE în ceea ce privește stimularea antreprenoriatului și a întreprinderilor nou-înființate ar trebui să fie consolidate și completate cu o atenție mai mare acordată facilitării și stimulării supraviețuirii pe termen lung a **IF**;
- întrucât modelul de **IF** este răspândit în mod inegal la nivelul statelor membre;
- întrucât o pondere semnificativă a **IF** din Europa au o dimensiune transnațională și își desfășoară activitatea în diferite state membre;
- întrucât femeile din UE câștigă, în medie, cu 16 % mai puțin pe oră decât bărbații și sunt puțin reprezentate în posturile de conducere și de nivel înalt
- întrucât femeile și bărbații nu sunt supuși aceluiași practici de muncă și nici aceluiași sisteme de salarizare, ceea ce afectează independența lor economică, participarea deplină a acestora la piața muncii și concilierea vieții de familie cu viața profesională;
- întrucât femeile joacă adesea un rol invizibil sau acționează ca mandatare, fără ca statutul lor profesional sau drepturile salariale să fie recunoscute în mod corespunzător, ceea ce are repercusiuni grave în ceea ce privește contribuțiile la asigurările sociale, pensiile și drepturile lor sociale, precum și recunoașterea competențelor lor, așa cum o demonstrează datele privind diferența de remunerare între femei și bărbați și diferența de pensie[3],

FERMA MICĂ&FAMILIALĂ

Politici publice europene

VIITORUL SECTORULUI ALIMENTAR ȘI AL AGRICULTURII

Rezoluția Parlamentului European din 30 mai 2018

- **D.** Întrucât terenurile agricole reprezintă 47 % din teritoriul european și întrucât în UE există 22 de milioane de fermieri și lucrători agricoli;
- **F.** Întrucât **obiectivul primordial al UE** privind o agricultură și un sector forestier **multifuncționale și diversificate**, care creează locuri de muncă, este echitabil și axat pe practici agricole sustenabile, **permite menținerea fermelor mici și familiale viabile**, care pot fi cumpărate și transmise din generație în generație, **rămâne esențial pentru obținerea efectelor externe pozitive și bunurilor publice** (produse și servicii alimentare și nealimentare) pe care le solicită cetățenii europeni;
- **G.** Întrucât este vital **să se oprească și să se diminueze actuala concentrare a puterii** în mâinile sectorului mării distribuții și ale marilor întreprinderi;
- **W.** Întrucât este nevoie de un sistem actualizat, mai simplu și mai echitabil de plăți, pentru o mai mare echitate și legitimitate;

CIFRE CHEIE pentru FERMA MICĂ&FAMILIALĂ

Agriculture, forestry and fishery statistics — 2020 edition

- Număr ferme în UE: **10,3** milioane de exploatații agricole / 2016
- Localizarea fermelor în UE (27):
 - România – 33,3 % ;
 - Polonia – 13,7 % ;
 - Italia – 11,1 %;
- Ferme familiale/ mici în UE: **96,3** % / 2016 dintre fermele UE sunt clasificate ca fiind ferme familiale;
- Majoritatea fermelor din UE sunt de **natură mică**;
- Două treimi (**66,6%**) din fermele UE (**6,866** milioane) au mai puțin de **5,0** ha ;
- Media/dimensiunea medie a unei exploatații agricole UE: **15,2** ha/2016
- Ponderea fermelor mai mari de 15,2 ha : 16 %.

FERMA MICĂ & FAMILIALĂ

MENȚIUNI PROGRAMATICE **vs** FERMA MICA IN REGULAMENTUL (UE) 2021/**2115**

- **Preambul (43)** (In) cadrul standardelor GAEC, SM ar trebui să poată lua în considerare anumite excepții pentru a evita o sarcină excesivă asupra fermelor mai mici;
- **Preambul (53)** Pentru a se asigura o distribuție mai echitabilă a sprijinului pentru venit, SM ar trebui să li se permită să plafoneze sau să reducă cuantumul plăților directe care depășesc un anumit plafon...;
- **Preambul (54)** Pentru a se evita sarcina administrativă excesivă ...SM ar trebui să stabilească.. cerințe în ceea ce privește suprafața minimă sau cuantumul minim legat de sprijin pentru care se acordă plăți directe;
- **Preambul (59)** (...) nevoia recunoscută de a se promova o distribuție mai echilibrată a sprijinului către exploatațiile mici și mijlocii într-un mod vizibil și măsurabil, SM ar trebui să implementeze un sprijin redistributiv complementar pentru venit, în scopul sustenabilității (...)

FERMA MICĂ & FAMILIALĂ

MENȚIUNI PROGRAMATICE vs FERMA MICA IN REGULAMENTUL (UE) 2021/2115

➤ **Articolul 17 Plafonarea și degresivitatea plăților**

- (1) Statele membre (**SM**) pot plafona quantumul sprijinului de bază pentru venit în scopul sustenabilității care urmează a fi acordat unui fermier pentru un an calendaristic dat. Statele membre care aleg să introducă plafonarea reduc cu 100 % quantumul care depășește 100 000 EUR;
- (2) **SM** pot reduce quantumul sprijinului de bază pentru venit în scopul sustenabilității care urmează a fi acordat unui fermier pentru un an calendaristic dat care depășește 60 000 EUR cu până la 85 %;

➤ **Articolul 28 // Plățile pentru micii fermieri**

- **SM** pot acorda micilor fermieri, astfel cum sunt prevăzuți de statele membre, **o plată sub forma unei sume forfetare** sau a unor quantumuri per hectar, care să înlocuiască plățile directe prevăzute în prezenta secțiune și în secțiunea 3 din prezentul capitol.
- **SM** concep intervenția corespunzătoare în planul strategic PAC ca fiind opțională pentru fermieri.
- Plata anuală pentru fiecare fermier să nu depășește **1 250 EUR**.

FERMA MICĂ & FAMILIALĂ

MENȚIUNI PROGRAMATICE vs FERMA MICA IN REGULAMENTUL (UE) 2021/2115

- **Articolul 29 : Sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității**
 - (2) **SM** asigură redistribuirea plăților directe de la exploatațiile mai mari spre cele mai mici sau medii, prevăzând un sprijin redistributiv pentru venit sub forma unei plăți decuplate anuale per hectar;
 - **Articolul 30// Sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri**
 - (1) **SM** pot acorda un sprijin complementar pentru venit tinerilor fermieri (...)
 - Sprijinul respectiv ia forma fie a unei plăți decuplate anuale per hectar eligibil, fie a unei plăți forfetare per tânăr fermier. **SM** pot decide să acorde sprijinul prevăzut la prezentul articol numai pentru un număr maxim de hectare per tânăr fermier.

FERMA MICĂ & FAMILIALĂ

MENȚIUNI PROGRAMATICE **vs** FERMA MICA cf. REGULAMENTUL (UE) 2021/**2115**

Articolul 31 // Scheme pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor

- (4) Fiecare eco-schemă acoperă, în principiu, cel puțin două dintre următoarele domenii de acțiune pentru climă, mediu, bunăstarea animalelor (...):
 - (a) **atenuarea schimbărilor climatice**, inclusiv **reducerea emisiilor de GES** generate de practicile agricole, precum și **menținerea depozitelor de carbon** existente și **creșterea capacității de sechestrare a carbonului**;
 - (b) **adaptarea la schimbările climatice**, inclusiv acțiuni de **îmbunătățire a rezilienței sistemelor** de producție alimentară, precum și **de creștere a diversității animalelor și plantelor**, pentru o mai mare rezistență la boli și la schimbările climatice;
 - (c) **protejarea sau îmbunătățirea calității apei și reducerea presiunii asupra resurselor de apă**;
 - (d) **prevenirea degradării solului, refacerea solului, îmbunătățirea fertilității solului și a gestionării nutrienților și biocenoza solului**;
 - (e) **protejarea biodiversității**, conservarea sau refacerea habitatelor sau a speciilor, inclusiv menținerea și crearea elementelor de peisaj sau a zonelor neproductive;
 - (f) **acțiuni pentru o utilizare durabilă și redusă a pesticidelor**, în special a pesticidelor care prezintă un risc pentru sănătatea umană sau pentru mediu;
 - (g) **acțiuni de îmbunătățire a bunăstării animalelor sau de combatere a rezistenței la antimicrobiene**;

FERMA MICĂ&FAMILIALĂ

MENȚIUNI PROGRAMATICE **vs** FERMA MICA IN REGULAMENTUL (UE) 2021/**2115**

Articolul 69 : Tipuri de intervenții pentru dezvoltarea rurală

- (a) angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare;
- (b) constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone;
- (c) dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii;
- (d) investiții, inclusiv investiții în irigații;
- (e) instalarea tinerilor fermieri și a noilor fermieri și înființarea de întreprinderi rurale;
- (f) instrumente de gestionare a riscurilor;
- (g) cooperare;
- (h) schimburi de cunoștințe și diseminarea informațiilor.

FERMA MICĂ & FAMILIALĂ

Planul Național strategic 2023-2027

PNS vizează atingerea următoarelor **obiective generale**:

- I. Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și **eliminarea disparităților dintre ferme**;
- II. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar prin intensificarea cooperării, **încurajarea investițiilor colective**, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare;
- III. Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural prin **atragera și susținerea tinerilor** și facilitarea dezvoltării afacerilor, promovarea și creșterea ocupării forței de muncă, incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale;

FERMA MICĂ&FAMILIALĂ

Planul Național strategic 2023-2027

INTERVENTII SPECIFICE FM&F:

- Sprijin financiar conjugat, sub forma subvențiilor;
- Sprijin pentru investiții;
- Sprijin pentru accesului la consultanță și noi tehnologii;
- Acces facil la resursele financiare;
- Nivel echitabil al plăților directe decuplate și cuplate;
- Ajutoarele Naționale Tranzitorii pentru compensarea decalajului de subvenției față de media europeană;
- Finanțare mai consistentă prin intermediul aplicării plăților redistributive pentru sprijinirea veniturilor.

La revedere!